

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1060

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 20 september 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Natuurinclusief bouwen - Initiatieven

Natuurinclusief bouwen is het bouwen van woningen, bedrijfspanden en andere objecten waarbij de natuur wordt geïntegreerd in de bouw. Dat staat in Vlaanderen, in tegenstelling tot heel wat andere landen zoals Nederland, nog in de kinderschoenen. Kunstnesten voor de huiszwaluw, een spouw voor dwergvleermuizen enzovoort, het kan allemaal zonder al te veel kosten als er maar tijdig aan gedacht wordt bij de bouwplannen.

Diverse natuurorganisaties dringen aan op initiatieven rond natuurinclusief bouwen en op een inhaalbeweging. Ook de architecten zullen moeten worden gesensibiliseerd en gemotiveerd.

1. Heeft de minister tijdens deze legislatuur al initiatieven genomen om natuurinclusief bouwen te stimuleren? Zo ja, welke?
2. Is de minister tijdens deze legislatuur nog van plan om bijkomende acties te ondernemen? Zo ja, welke?
3. In Vlaanderen hebben een aantal (natuur)verenigingen het initiatief genomen om natuurinclusief bouwen te stimuleren.

Is er al overleg geweest met deze coalitie? Zo niet, zijn er plannen ter zake?

4. Zal de minister decretale stappen zetten in de richting van natuurinclusief bouwen? In Nederland bijvoorbeeld zijn nestkasten verplicht in nieuwbouwwoningen. Overweegt de minister deze of gelijkaardige maatregelen?

ANTWOORD

op vraag nr. 1060 van 20 september 2023

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Ik heb deze legislatuur al meerdere initiatieven genomen om natuurinclusief bouwen in de praktijk te brengen en dit in een sterk partnerschap met de bouwsector. Zo diende mijn administratie het driejarige Interreg-project 'Natuur-inbouw' in en neemt ze de rol van projectverantwoordelijke op sinds de start van het project op 1 september 2023. Het project behelst een samenwerking tussen 21 Vlaamse en Nederlandse partners, gaande van partners uit de bouwsector tot natuurorganisaties en lokale besturen. De Vlaamse partners zijn: Departement Omgeving, Natuurinvest, Blenders vzw, Natuurpunt Studie, Embuild Vlaanderen, Buildwise, Hogeschool PXL, Provincie Vlaams-Brabant, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen, APB Kamp C, Provincie Limburg en Stad Gent.

Via het Interreg-project Natuur-inbouw werkt mijn administratie mee aan het ontwikkelen van een langdurige opleiding voor professionele adviseurs natuurinclusief bouwen. Daarnaast worden er ook korte modules voor professionelen (architecten, projectontwikkelaars, renovatieadviseurs van duwobo...) ontwikkeld. Bij Hogeschool PXL wordt deze kennis geïntegreerd in bestaande opleidingen. Voor vrijwilligers en bezoekers van educatieve centra wordt er informatie rond dit thema beschikbaar gesteld, dit in samenwerking met Natuurinvest. Het project omvat ook 47 demoprojecten (in Vlaanderen en Nederland) voor educatieve en onderzoeksdoeleinden. Tot slot zet het project in op het creëren van draagvlak bij het brede publiek en het optimaliseren van faunavoorzieningen, rekening houdend met het klimaatneutraal maken van onze gebouwen. Voor meer informatie verwijs ik naar de website die nog volop in opbouw is (<https://interreg-b13190846daa.deltablue.io/nl/natuur-inbouw/over-ons>).

Daarnaast steun ik Embuild in het uitwerken van een beoordelingskader m.b.t. natuurinclusief bouwen. Dit kader baseert zich op een studie van welke beoordelingskaders m.b.t. natuurinclusief bouwen momenteel al bestaan in de omliggende landen. Zo hebben we een beoordelingskader op Vlaamse leest geschied, waarvan eind december het prototype klaar zal zijn. De bedoeling is dat dit kader gebruikt wordt door studiebureaus en overheden om grote bouwprojecten kwalitatiever voor te bereiden op het vlak van groene en watergebonden aspecten. In eerste instantie zal dit kader nog vrijblijvend zijn. Het zal ook opgenomen worden in de GRO (<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-overheid/werking-van-de-vlaamse-overheid/bouwprojecten-van-de-vlaamse-overheid/gro-op-weg-naar-toekomstgerichte-bouwprojecten>) (richtlijnen voor duurzame bouwprojecten).

Verder is er het groenblauwpeil waarvan sinds kort de 2.0-versie is gelanceerd. Met het groenblauwpeil kunnen burgers, bedrijven en professionelen de klimaatbestendigheid van een perceel nagaan en ontvangen zij aanbevelingen om die score te verbeteren. Veel van die aanbevelingen betreffen natuurgebaseerde oplossingen. Denk aan het aanleggen van een groendak en groengevel; waarbij het klimaat en de natuur gebaat zijn.

Tenslotte is het Departement Omgeving vertegenwoordigd in de stuurgroep van het LEADER-project 'Faunahuis', natuurinclusief bouwen in de Vlaamse Ardennen. Via dit

project wordt een huis voorzien van zo veel mogelijk natuurinclusieve toepassingen, voorzien van uitleg en gegevens waar de elementen besteld kunnen worden.

2. Het is de bedoeling om het beoordelingskader m.b.t. natuurinclusief bouwen in samenwerking met de bouwsector verder te verfijnen en uit te breiden (ook met aandacht voor fauna), op een gebruikersvriendelijke manier raadpleegbaar te maken en ondertussen ook uit te testen op heel wat proefprojecten.

Momenteel wordt ook onderzocht of er uitbreidingsmodules toegevoegd kunnen worden aan het groenblauw peil. Er wordt gedacht aan een module specifiek over fauna-inclusief bouwen.

Het Departement engageert zich om de werking van het 'Faunahuis' na de officiële opening te promoten en info over de toepassingen te helpen verspreiden

3. Een aantal van de organisaties die deze coalitie hebben opgericht, ondersteun ik structureel. Daarnaast had mijn administratie een specifiek overleg over natuurinclusief bouwen op 31 mei 2023 met Vogelbescherming Vlaanderen. Er is nu een vervolgoverleg gepland op 10 oktober 2023 waaraan alle partners van de coalitie zullen deelnemen. Het Departement Omgeving heeft als coördinator van het Interreg-project 'Natuur-inbouw' contacten gelegd met andere organisaties binnen en buiten het project (VEKA, ANB, VIBE, NAV...).
4. Binnen het Interreg-project 'Natuur-inbouw' wordt onderzocht hoe de juridische bescherming voor gebouwfunkelike soorten in de praktijk werkt in Vlaanderen en Nederland en wat hierin kan worden verbeterd. Ook de vraag welke beleidsmatige maatregelen er nodig zijn opdat dit meer tot standaard wordt opgenomen in een bouw- of renovatietraject wordt binnen dat project onderzocht. Met de antwoorden zal beleidsmatig aan de slag gegaan worden, zodat natuurinclusief bouwen en renoveren na afloop van het project een meer vaste plaats kan krijgen in lokaal en Vlaams beleid.

Ook in het vervolgtraject van de ontwikkeling van een beoordelingskader m.b.t. natuurinclusief bouwen in samenwerking met de bouwsector wordt onderzocht of zo'n kader zal dienen voor de loutere ondersteuning van de vergunningverlener en/of bouwheer, dan wel of er een wettelijke verplichting aan de toepassing van het kader kan verbonden worden.